...оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

...й Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...21 оной ...ээ гарана | № 104 (13818) | **1972 оной майн 2, вторник** | Сэн 2 мүнгэн

УЛАСХООРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГАЙ ЛАУРЕАДУУД

Э. Х. С. БУРОП.

Ренато ГУТТУЗО.

Цола ДРАГОЙЧЕВА.

Камаль ДЖУМБЛАТ.

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө“ Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо комитедтэ

«Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо комитедэй заседани академик Д. В. Скобельцынэй түрүүлэлгэ доро байгша оной апрелиин 21-дэ болобо.

1970—1971 онуудта Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо талаар ороһон дурадхалнуудые комитет хаража үзөөд, энэ асуудалаар тогтоол баталан абаа.

Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо тухай комитедэй тогтоол мүнөөдэр толилогдобо.

„Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө“ Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые олгохо комитедэй

ТОГТООЛ

1970—1971 ОНУУДТА «АРАДУУДАЙ ХООРОНДО ЭБ НАЙРАМДАЛ БЭХИЖҮҮЛГЫН ТҮЛӨӨ» УЛАСХООРОНДЫН ЛЕНИНСКЭ ШАНГУУДЫЕ ОЛГОХО ТУХАЙ

Эб найрамдал хамгаалгын ба бэхижүүлгын түлөө тэмсэлдэ элитэ ехэ габьяатай байһанайнь түлөө «Арадуудай хоорондо эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын Ленинскэ шангуудые иимэ хүнүүдтэ олгохо:

Э. Х. С. **Буропта** — эрдэмтэ, научна хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэдэлхэйн Федерациин президент (Англи); Ренато **Гуттузода** — уран зурааша, ниитын ажал ябуулагша (Итали); Цола **Драгойчевада** — ниитын ба политическэ ажал ябуулагша (Болгариин Арадай Республика); Камаль **Джумбладта** — ниитын ба политическэ ажал ябуулагша (Ливан); Эрнст **Бушта** — искусствын ажал ябуулагша (Германиин Демократическа Республика); Альфредо **Варелада** — уран зохёолшо, ниитын ажал ябуулагша (Аргентинэ).

Москва, 1972 оной апрелиин 21.

Эрнст БУШ.

Альфредо ВАРЕЛА.

ЛЕНИНИЗМЫН ТУГ ДОРО

Улаан талмай дээрэ болоһон Майн 1-нэй митинг ба демонстраци

Гэрэлтэ һайхан, баяр жабхаланта һайндэр — Майн 1-нэй һайндэр Совет ороной газар дээрэ мандан ерэбэ. Мүнөөдэр бүмбэрсэг дэлхэйн үнэн сэхэ бүхы хүнүүд Кремлиин курантнуудай һүр жабхаланта аялгые шагнаарханал. Эндэ, Улаан талмай дээрэ, ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэртэ Соведүүдэй орон империализмда эсэргүү, эб найрамдалай, демократиин, социализмын түлөө тэмсэлдэ туйлаһан амжалта, илалтанууд тухайгаа элидхэнэ.

Ороной гол талмай гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй. Марксын, Энгельсын, Ленинэй портредүүдтэй ехэ Улаан туг ГУМ-ай нюур талые шэмэглэнэ.

1972 оной Майн 1 онсо шэнжэтэй юм. Һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэһэн талмай дээрэ Майн нэгэнэй онсо шэнжэ элеэр харагдана.

Түүхын музейн нюур талада ороной герб дээрэ зурагдаһан совет хүдэлмэришэнэй дүрсэ Улаан талмайе шэмэглэнэ. Совет Социалис Республикануудай Союз 50 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхэеэ байһан шэнжэ тэмдэг элитээр обёоротдоно.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй һайн һайхан нүлөөн доро ороной баярта ойе тэмдэглэхые бэлэдхэл хэгдэнэ.

Улаан талмай дээрэ — ниислэл хотын предприятинуудай түрүүшүүл, Майн 1-нэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илажа гарагшад, Улаан тугууд, транспарантнууд, уряа лозунгнууд һэбшээ һалхинда намилзана. КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүдэй портредүүд Улаан тугуудай дундуур харагдана.

Хүндэтэ айлшадай ендэрнүүдтэ — ажалай баатарнууд, эрдэм ухаанай ба соёл культурын элитэ ехэ ажал ябуулагшад, герой-космонавтнууд. Москвада байдаг дипломатическа эрхэ түлөөлэлгэтэ эмхинүүдые толгойлогшонор, хилын саанаһаа ерэһэн олон тоото айлшад эндэ байлсана.

Альга ташалга, «Ура!» хашхараан талмай дээгүүр һүр жабхалантайгаар зэдэлнэ. «КПСС-тэ алдар соло!», «Коммунис партиин ленинскэ Центральна Комитедтэ алдар соло, алдар соло, алдар соло!» гэһэн уриянууд омог дорюунаар соностоно. Энэмнай москвагайхид, ниислэл хотын айлшад парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдые хани халуунаар, үнэн зүрхэнһөө амаршална гээшэ.

Нүхэд Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев гэгшэд Мавзолейн трибунада гараба. Совет элитэ сэрэгэй начальнигууд тэдэнэртэй хамта трибунада гаралсаа.

Соведүүдэй ороной уряа дохёонууд ханхинана. Спасска башниин курантнууд арба дахин сохибо. Майн 1-дэ зорюулагдаһан баярай митинг Улаан талмай дээрэ эхилбэ.

Эндэ сугларагшадта халуунаар уттагдаһан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный үгэ хэлэнэ. (Н. В. Подгорнын хэлэһэн үгэ манай газетын ээлжээтэ номерто уншагты).

Олон миллион совет хүнүүд, дэлхэйн олон оронуудай ажалшад нүхэр Н. В. Подгорнын хэлэһэн үгые айхабтар ехэ анхаралтайгаар шагнаһан байна.

«Ура» хашхараан дахинаа һүртэйгөөр зэдэлжэ, юрөөлнүүд сууряатан соностоно:

— КПСС мандаха болтогой!

— Арад партитаяа ниитэ нэгэн!

— КПСС-эй ленинскэ Центральна Комитедтэ алдар соло, алдар соло, алдар соло!

— Коммунизм илаха!

Маршын аялга хүгжэм доро митингдэ хабаадаһан олон мянгаад хүнүүд В. И. Ленинэй мавзолейн хажуугаар үнгэрнэ.

КПСС-эй түүхэтэ XXIV съездэ зорюулагдаһан лозунгнуудаар шэмэглэгдэһэн машинын талмай дээгүүр үнгэрэн гарахада, ленинскэ партиин, совет арадай хүндэлэлдэ юрөөлнүүд сууряатана.

Манай Совет Гүрэнэй гербтэй, тугтай машина гаража ерэбэ. «Арадуудай хани барисаан — агууехэ хүсэн, парти арадуудай хани барисаае хүгжөөн бэхижүүлэө» гэһэн лозунг дээрэ үргэгдэн дабшана.

Түсэбтэ табан жэлэй ажалай амжалта Майн 1-нэй жагсаалда элеэр харагдана. «Табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэө!» — гэһэн омог үгэнүүдые жагсаал дээгүүр уншанабди.

Совет сэрэгшэд, аха дүү оронуудай сэрэгшэд социализмын туйлалтануудые бата найдамтайгаар хамгаална. Һайндэрэй жагсаалай гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн паннонууд энээн тухай тодоор хөөрэжэ үгэнэ.

Эб найрамдал — энэ үгэ мүнөөдэр олон мянгаад транспарантнуудта, паннонуудта, лозунгнуудта дабтагданхай. КПСС-эй XXIV съезд дээрэ абтаһан, манай парти ба правительствын шууд сэхээр бэелүүлжэ байһан эб найрамдалай программые бүмбэрсэг дэлхэйн олон миллион ажалшад улам үргэнөөр дэмжэнэл.

Дэлхэйн социалис байгуулалта — интернационализмын ленинскэ үзэл сурталнуудай бодотоор бэелэлтэ мүн. Улаан талмай дээрэ болоһон Майн 1-нэй һайндэртэ аха дүү социалис оронуудай тугууд далбан намилзана.

Спортсменүүд—Саппорода болоһон үбэлэй Олимпиадын чемпионууд, ороной, Европын ба дэлхэйн чемпионууд талмай дээрэ гарана.

Балшар багашуулай хэһэн гимнастическа упражненинүүд үзэсхэлэн һайхан. Пионернүүд болон октябрятанар Мавзолейдэ гаража, парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ баглаа сэсэгүүдые барюулба.

Удаань ниислэл хотын ажалшадай һайндэрэй жагсаал эхилнэ. Мүнөө Москвагай предприятинууд, хүдэлмэришэн анги урда жэлнүүдэйхиһээ улам бүри һайнаар ажаллажа, ехэ продукци бүтээн гаргана гэжэ Майн 1-нэй жагсаал этигэмэ тодоор харуулна.

Үндэр баян ургаса абагшад Улаан талмай дээгүүр үнгэрэн гарана. Түсэбтэ табан жэлдэ орон доторнай жэлдээ дунда зэргээр 195 миллион тонно орооһо таряан хурягдаха ёһотой гэһэн тоо, баримтанууд аржыса бэшээтэй.

Совет эрдэм наукын штабай — СССР-эй Науконуудай академиин президиумэй түлөөлэгшэд трибунын урдуур гараба. Тэдэнэй дунда — бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ болоһон эрдэмтэд, ороной ба уласхоорондын шангуудай лауреадууд.

Ажалшадай жагсаалнууд хойно хойноһоо үнгэрнэ. Москвагай комсомолшуудай жагсаал ниислэлэй ажалшадай демонстрацине түгэсхэбэ.

...Улаан талмай дээрэ болоһон һайндэрэй баярай жагсаалнууд хэдэн часай туршада үргэлжэлөө. Энэ совет арадай бата нэгэдэлэй, ленинскэ партияа тойрон нягтаар жагсалгын, КПСС-эй XXIV съездын хараалһан түүхэтэ шиидхэбэринүүдые ажабайдалда шууд сэхээр бэелүүлхэ хүсэл эрмэлзэлтэй байлгын толотомо гэршэ болоо үнгэрөө.

(ТАСС).

ОЙН БАЯРТА ХАБАРАЙ ЖАГСААЛ

Майн 1-нэй һайндэртэ зорюулагдажа Улаан-Үдэдэ болоһон ажалшадай демонстраци

Энэ жэлэй Майн нэгэнэй һайндэр жабхаланта үе сагта үнгэржэ байна. Юуб гэхэдэ, СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо бүхы совет арадуудай, дэлхэйн ажалшадай бэлдэжэ байһан, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые манай хүнүүдэй бодото дээрэнь бэелүүлжэ байһан оршон байдалда энэ һайндэр тэмдэглэгдэнэ ха юм.

Дэлхэйн ажалшадай һаналаа нэгэдэлгын, эб найрамдалай, эрхэ сүлөө, адли тэгшэ эрхэ, зол жаргал, амгалан ажал, аха дүүгэй хани барисаанай түлөө тэмсэлэй эршэ хүсые харуулһан энэ үдэр хадаа хүн бүхэнэй сэдьхэлдэ гайхамшаг ехэ, хурса мэдэрэл түрүүлдэг юм. Хүн түрэлтэнэй зол жаргалай түлөө тэмсэжэ, ажаллажа, оролдожо байһан хүнүүд мүнөөдэр өөһэдынгөө нэгэдэлые, эбтэй зэтэй жагсаалые шалгажа үзэхэнь, харахань ха юм.

Агуу һайндэр Майн нэгэн одоошье ерэбэ даа.

...Буряадаймнай ниислэл хото Улаан-Үдэ. Соведүүдэй талмай. Үглөөнэй 10 саг. Улаан-Үдын ажалшадай Майн нэгэнэй жагсаалые ерээдүймнай найдал—эдир үетэн эхилбэ. Ниислэл хотымнай һургуулинуудай һурагшад, пионернүүд «ура» хашхаралдаһаар талмай дээгүүр үнгэрнэ.

Жаргалта бага наһан! Эдэнэрэй зол жаргалай, эрхэ сүлөө, һайн һайхан байдалай түлөө манай үбгэ эсэгэнэр, эсэгэнэр, аханар, эгэшэнэр улаан шуһаяа адхаа, ами наһаяа үгөө.

Агуу багша Владимир Ильич Ленин үхибүүдтэ ехэ дуратай һэн. Үхибүүд гээшэ ажабайдалаймнай сэсэгүүд гэжэ дэмы бэшэ Ленин нэрлээ. «Һураха, һураха, үшөө дахин һураха!» гэһэн багшынгаа нангин захяае манай үхибүүд һайнаар дүүргэнэ, эрдэм соёлой орьёл өөдэ ниидэхэеэ бэеэ зэһэнэ, Эхэ орондоо, арадтаа, партидаа туһатай, хэрэгтэй хүнүүд болохоёо мүнөөнһөө бэлдэнэ.

Һургуулиин һурагшадай, пионернүүдэй зэргэнүүдэй гаража дүүрэмсээр, ниислэл хотымнай спортсменүүд Талмай руу дорюунаар алхалалдана. Манай Эхэ орон дотор спорт гээшэ ехээр хүгжөө.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын Соведүүдэй талмай дээрэ болоһон ажалшадай Майн нэгэнэй һайндэрэй жагсаал.

СОВЕТ-ЕГИПЕДЭЙ ХАМТЫН КОММЮНИКЕ

...ЦК-гай, Совет прави... ...уряалаар Египедэй ...ubликын Президент, ...ис Союзай Түрүүлэг... ...адат 1972 оной апре... ...29 болотор Советскэ ...ёһоор айлшалаа.

...Союзда айлшалха үе... ...нүхэд Л. И. Бреж... ...Н. Косыгинтай уулза... ...һэн байна. Хөөрэлдөө... ...далсаа гэбэл:

...һаа—СССР-эй Гадаа... ...дэй министр А. А. ...СССР-эй оборонын ми... ...скэ Союзай маршал ...о, хариин оронуудтай ...харилсаа холбоо хэ... ...СССР-эй Министрнүү... ...Гүрэнэй комитедэй ...С. А. Скачков, Со... ...һаа Египедэй Араб ...байдаг элшэн сайд ...предов, СССР-эй МИД-... ...гэшүүн М. Д. Сы...

...алаһаа — националь... ...байдалай асуудалаар ...туһалагша Мухаммед ..., гадаадын хэрэгүү... ...Мурад Галеб, Египе... ...публикаһаа Советскэ ...даг элшэн сайд Яхья ...р, агаарай-сэрэгэй хү... ...мандалагша генерал ...рак.

...саан ба харилсаан ...хай совет египедэй до... ...һөөр мүнөө үедэ Ду... ...тэй райондо тохёолдо... ...байдалда Араб оро... ...эсэргүү үзэлтэнэй хүдэ... ...ада оруулхые, найдамтай хани нүхэдһөө—Советскэ Союзһаа, социалис хани харилсаата бусад оронуудһаа энэ хүдэлөөе холодуулхые һэдэһэн империалис хүсэнүүдэй харата ябуулгануудай һүжэржэ байлгатай нягта холбоотой асуудалнуудые хоёр тала хани халуун, үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда хаража үзэһэн байна.

США-гай зүгһөө хэгдэдэг политическэ, сэрэгэй, финансын улам ургажа байгаа дэмжэлгэ, туһаламжын ашаар Дүтын зүгтэхи Араб гүрэнүүдтэ өсэргүү Израилиин хэтэрхэй сионис политика ябуулхадаа, энэ районие түгшүүрилтэй болгоно, бүгэдэ ниитын эб найрамдалда аюул тохёолдуулна гэжэ Советскэ Союз, Египедэй Араб Республика тоолоно.

ООН-ой шиидхэбэринүүдые тоошоонгүй, уласхоорондын эрхэ бүдүүлигээр эбдэжэ, эзэмдэһэн араб газарнуудаа өөрын болгохо гэһэн эрилтэ табижа. Израилиин хүтэлбэрилэгшэд Дүтын Зүүн зүгтэхи оршон байдалые шахардуу шанга, аюултай болгоно.

1967 ондо эзэмдэн абаһан араб газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые бултыень гаргаха эрилтэ табиһан Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-то абаһан тогтоолые Израиль дүүргэхэгүйһөө гадна, араб газар нютагуудта мүнөөшье болотор байһан зандаа. Араб гүрэнүүдтэ эсэргүү эзэрхэг түримхэй, дээрмэдэхы ябуулгын гаа түлөө Израилиин зонхилхы тушаалтад шанда хүртэхые хүсэнэ хэбэртэй.

Араб Зүүн зүгтэхи хүгжэлтэ дэбжэлтын хүдэлөөндэ хархис хүтэлбэрилхы тушаалтад, тэдэнэй агентура араб арадуудай хүсэл зоригые мохоон дараха, политическэ аргаар оршон байдалые заһаруулха хэрэгые таһалдуулха, империалистнуудай эрилтэнүүдэй үмэнэ бэеэ тушаахыень баадхаха гэһэн хүсэл бодолоо орхихо хэбэргүй байһаар гэжэ һүүлэй һарануудай туршада болоһон үйлэ хэрэгүүд тодоор гэршэлэн харуулна.

Иимэ эрхэ байдалда эзэрхэг түримхэй добтолгоор эзэлэгдэһэн Араб гүрэнүүд Израилиин булимтаран абаһан араб газар нютагуудые бусаан абахын тулада али бүхы юумэ хэрэглэхэ үндэһэ баримтатай.

Дүтын Зүүн зүгтэхи амгалан тайбан байдалда, хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ харша хархис хүсэнүүдэй харата ябуулгануудта эсэргүүгээр Советскэ Союз, Египедэй Арабай Республика шууд сэхэ тэмсэл ябуулхые шиидэнги байһанаа харуулна. Социалис хани харилсаата оронуудай, эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдэй дэмжэлгэ, туһаламжаар араб арадууд эдэ түсэбүүдые таһалдуулжа, Араб Зүүн зүгэй арадуудай хүгжэлтын хэрэг илан мандаха гэжэ тэдэнэр батаар этигэн найдана.

Аюулгүйн Соведэй 1967 оной ноябриин 22-то абаһан тогтоолой бүхы дүримүүдые дүүргээд байбал, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулга хэжэ эзэмдэһэн газар нютагуудһаа Израилиин сэрэгүүдые бултыень гаргаад, Палестинын араб арадай хуулита эрхэнүүдые хангаад байбал, Дүтын Зүүн зүгтэ бата бэхи эб найрамдал тогтоогдожо шадаха гэжэ үе саг бата найдамтайгаар харуулаа. Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые заһаруулхын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлхээр гүйсэд шиидэнги байһан тухайдаа хоёр тала дахинаа мэдүүлбэ.

Хүгжэлтын замаар дабшажа ябаһан Араб гүрэнүүдэй экономическа, политическэ, сэрэгэй хүсэ шадалые, империализмда эсэргүүгээр араб бүхы арадуудай нэгэдэлые бэхижүүлгэ, тэдэнэй зэргэнүүдые һандарган һалгааха гэһэн һэдэлгэнүүдтэ эсэргүү эрид шууд тэмсэл хэлгэ Израилиин империалис эзэрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые усадхаха, Арабай, Израилиин хоорондохи хёмороое заһаруулха шухала аргэ нүхэсэл болоно.

Израилиин эзэмдэһэн араб газар нютагуудые сүлөөлхэ талаар Египедэй Араб Республикын, бусад Араб оронуудай хүсэл оролдолгонуудые совет тала гүйсэд дэмжэжэ байһанаа мэдүүлбэ. Дүтын Зүүн зүгтэхи оршон байдалай бүгэдэ ниитын эб найрамдалда аюул тохёолдуулжа байһыень хараада абажа, Египедэй Араб Республикын сэрэгэй хүсые саашаданъ үргэдхэн ехэ болгожо, араб арадуудай хуулита эрхэнүүдые, аша туһые хамгаалха хэмжээнүүдые абаха шухала гэжэ хоёр тала тоолоһон байна. Сэрэгэй харилсаа холбоогоо саашадань бэхижүүлхэ тухай хоёр тала хэлсээ баталба. Энэ талаар шухала хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэхөөр [illegible]...

Советскэ Союз ба Египедэй хоорондохи хани барисаата харилсаа холбооной, аша үрэ ехэтэй харилсан ажаллалгын хүгжэлтые сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэхэ зуураа, али бүхы талаар энэ харилсан ажаллалгые саашадань хүгжөөхэ хүсэл оролдолготой байһанаа хоёр тала баталба.

Советскэ Союз Египет хоёрой хоорондын бата хани барисаан саг зуурын хэрэг бэшэ, харин дэлхэй дээрэ түрүүшын социалис гүрэнэй ба социалис байгуулалтын замаар дабшажа ябаһан Египедэй Араб Республикын хоорондохи харилсаа холбоое хүгжөөхэ эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ сэдьхэлээ ханангяар дахинаа тэмдэглээ.

Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгада империализмын харата ябуулгануудта эсэргүүгээр, шэнэ, сүлөөтэ байдал байгуулхын түлөө араб арадуудай үнэн зүб тэмсэлые хододоо дэмжэжэ байһанайнь түлөө Президент Садат Советскэ Союзда баяр баясхалан хүргэбэ.

Египедэй Арабай Республикын президент А. Сададай Советскэ Союзда айлшалалга һайнаар үнгэрөө, энэ айлшалалга СССР болон Египедэй хоорондохи хани барисаае саашадань бэхижүүлхэ арга олгохо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал тогтоохо хэрэгтэ туһа нэмэри хэхэ байна гэжэ хоёр тала сэдьхэлээ ханангяар мэдүүлһэн байна.

(ТАСС).

ПРОФСОЮЗАН АЖАБАЙДАЛ

АЖАЛ ЯБУУЛГАЯА НАРИЖУУЛАН ҺАЙЖАРУУЛХА

«СССР-эй профсоюзуудай XV съездын дүнгүүд ба профсоюзуудай областной организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудал Буряадай облпрофсоведэй ээлжээтэ пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

— Нүхэд! Съездын боложо байһан үдэрнүүд хэзээдэшье мартагдашагүй. СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн тодо һонор, зоригжуулхы хүсэтэй үгэнүүд манай сэдьхэл бодолдо гүнзэгыгөөр хадуугдаа. Нүхэр Брежнев уласхоорондын мүнөөнэй байдалые, орон доторойнгоо ажабайдалые, гүнзэгыгөөр шэнжэлэн харуулаа, КПСС-эй XXIV съездын хараалһан партиин политикын хэлбэришэгүйгөөр, эрид шууд бэелүүлэгдэжэ байһан тушаа эли тодоор хэлээ,—гэжэ элидхэлшэ, облпрофсоведэй президиумэй түрүүлэгшэ, СССР-эй профсоюзуудай XV съездын делегат Л. С. Асеев үгэеэ эхилнэ.

СССР-эй профсоюзуудай XV съездын дүнгүүд тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр тогтоо. Съезд хадаа эмхитэйгээр, нэгэ ниитэ һанал бодолой, политическэ бата нэгэдэлэй оршон байдалда боложо үнгэрөө, КПСС-эй XXIV съездын хараалһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ бүхы арадай ехэ тэмсэлдэ профсоюзуудай эдэбхитэйгээр оролсожо, өөрынгөө ажал ябуулгые улам нарижуулан һайжаруулжа байна гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Тиихэтээ хамта профсоюзай областной организациин мүнөө үеын байдал тухай, тэрэнэй хүдэлмэридэ ушардаг дутагдалнууд тухай, саашадаа бэелүүлхэ зорилгонууд тухай хэлэһэн байна.

СССР-эй профсоюзуудай XV съездын делегат, Социалис Ажалай Герой, барилгашан Б. А. Полторацкий съездын удха шанар тухай, тогтохо зуураа, Москвада байхадаа хуралдаанай забһарта бүлэг делегадуудтай хамта Лихачевой ба Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ заводуудта экскурсяар ошоһон тушаагаа һонирхомоор хөөрэбэ. Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводто тэдэнэй айлшалжа байха үедэнь социалис уялга абалгада зорюулһан коллективэй суглаан зарлагдаа. Тэрэ суглаан ехэ эмхитэйгээр, жагсаалай, баяр ёһололой оршон байдалда болоһониинь угаа һонирхолтой, зүрхэ сэдьхэл баясуулмаар байгаа. Шэнэ уялга абахынгаа урда тээ түрүүн абаһан социалис уялгын хэр зэргэ дүүргэлтэ болоһон тушаа заводой хүтэлбэри коллективэй үмэнэ тоосоо барина. Харин иимэ ушар манай ажабайдалда мүнөө болотороо нэбтэрүүлэгдээгүй байһаниинь гэмшэмээр гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглээ.

Саашань үгэеэ үргэлжэлүүлхэдээ, нүхэр Полторацкий барилгашадай хүдэлмэридэ ушардаг дутагдалнууд тушаа тогтоо. Барилгын эмхинүүдэй түсэблэлгын ба экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда орожо, мүн ажахын тоосооной нэбтэрүүлэгдэжэ байха үедэ барилга дээрэхи хамаг хүдэлмэри нэгэ жэгдэ, бэе бэеһээ түбэг заашье ушаруулхагүйгөөр эмхидхэгдэхэ ёһотой байгаа. Гэн гэтэр барилгын материал болон хэрэгсэлнүүд таһалдана, сантехническэ болон электро-түхеэрэлгын хүдэлмэри унжагайрна. Иигэжэ барилга саг болзор соогоо тушаагданагүй. Тиимэһээ барилгын бригадануудые комплекснөөр эмхидхэхэ шухала болоһон тушаа дурадхал оруулаа.

— Юһэдэхи табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоһон манай шулуушадай бригадын коллектив табан жэлэйнтээ даабарие 4,5 жэл соо дүүргэхэ гэһэн уялгатайбди, — гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

СССР-эй профсоюзуудай XV съездын шиидхэбэринүүдые дэмжэхэ, тэрэ съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүдые үнэн зүрхэнһөө һайшааха зуураа, Улаан-Үдын ЛВРЗ-гэй главна инженер Л. В. Потапов 1971—1975 онуудай туршада заводоо техническэ талаарнь шэнэдхэн хубилгаха түсэб тухай, энэ түсэбөө хүсэндэнь хүргэхын тула заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй эмхидхэлэй-техническэ ямар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлжэ байһан тушаа тогтоо. Тиихэдээ гарай бар хүсөөр хэгдэдэг угаалга, сэбэрлэлгын хүдэлмэрие, складуудта хүдэлдэг хүнүүдэй ажалые, ашаа буулгалта болон тээлгые оньһожоруулха асуудалда заводой дирекци, партийна организаци анхаралаа онсо хандуулжа байна гэжэ хэлээ. Үйлэдбэри хүтэлбэрилгые нарижуулха, оньһон аргын хүсөөр эрхилхэ асуудал гол хэрэгүүдэйнь нэгэн болонхой. АСУП нэбтэрүүлхэ хүдэлмэридэ бэлэдхэл үргэнөөр хэгдэжэ эхилээ. Энэ талаар заводой захиргаанда гушан хүнһөө бүридэһэн тусхай таһаг байгуулагданхай.

Ажалшадай амаралтын сагые зүбөөр, ажаһуудалдань аша туһатайгаар хэрэглэхэ таладанъ таатай зохид эрхэ байдал тогтоохо асуудал тушаа Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ Л. М. Пушкина өөрынөө үгые зорюулһан байна. Тиихэдээ энэ талаар фабрикын коллективэй дунда ябуулдаг хүдэлмэриингөө дүй дүршэл тухай хөөрөө.

Фабрикын профсоюзай завком ажалшадай амаралтые зүбөөр эмхидхэхэ зорилгоор жэл соогоо хоёр дахин үргэн хэмжээ ябуулгануудые хараалдаг. Тэдэнь хабар-зунай ба намар-үбэлэй гэжэ хубаардаг. Хүдэлмэрилэгшэдэй амаралтын сагые эмхи гуримтайгаар, хүхюун зугаатайгаар, бэсын энхэ элүүрые сахиха ушарта аша туһатайгаар эмхидхэхэ гээшэ ехэ орёо хэрэг. Ушарынь хадаа заводой коллектив халаанай гуримаар һубарин ажалладаг, тиигэжэ буйтадаа нэгэн хамта суббото, воскресенидэ амарха аргагүйдэдэг байна.

Тиигэбэшье энэ хүдэлмэри эндэ жэшээ боломоор эмхидхэгдэнхэй. Амаралта эмхидхэдэг тусхай комисси саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг. Амаралтын үдэрнүүдтэ түрүүшүүлэй слет, балта ба хадуурай һайндэр, эстафетэ, туристска аяншалга, янза бүриин асуудалаар тематическа үдэшэнүүд гэхэ мэтын олониитын хабаадалгатай хэмжээ ябуулганууд һонирхолтойгоор, сэдьхэл ханаамаар үнгэрдэг байна. Уран зохёолой клуб ходо уулзалгануудые эмхидхэдэг, шүлэгэй конкурс соносходог, уран һайханай коллективтэ зууһаа нааша оюун бэлигтэн эдэбхитэйгээр хабаададаг. Заһашалхаяа, жэмэс һархяаг түүхэеэ гаралга мүн лэ олон хүнүүдэй хабаадалгатайгаар, хоорондоо мүрысөөтэйгөөр эмхидхэгдэдэг гуримтай.

Профсоюзуудай ехэ хуралдаанай делегат ашаа шэрэхэ автомобильна нэгэдэхи предприятиин жолоошон, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат В. П. Потеряхинай пленум дээрэ хэлэһэн үгэ ехэ һонирхолтойгоор шагнагдаа. Съездэ хабаадажа, ехэ юумэ ойлгоһон, һонирхоһон, һургаал абаһан тушаагаа хөөрөө. Тиихэ зуураа өөрынгөө коллективэй хүдэлмэри тухай тогтоһон байна. Автомашинанууд гүйсэд хүсэн соогоо ашаглагданагүй, һааталга, юрэ бусын-эбдэлгэ, хооһоор ябалга заримдаа үлүүсэ болоно, ажалай журамшье баһал һайн гэхын аргагүй.

— Табан жэлэйнгээ даабари 4,5 жэл соо дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай һэм. Профсоюзуудай съездһээ бусажа ерээд байхадаа, энэ уялга тушаагаа дахин бодожо үзөө һэм. Хэһэн юумэеэ, хэхэ юумэеэ һайса тооложо үзөөд байхадаа, юһэдэхи табан жэлэй даабари дүрбэн жэл соо дүүргэжэ шадахаб гэжэ тодорхойлоод, хуушан уялгаяа шэнэлээб. Даабариһаа үлүүлэн 25 мянган тонно ашаа шэрэхэ байхаб,—гэжэ нүхэр Потеряхин мэдүүлээ.

Пленум дээрэ СССР-эй профсоюзуудай XV съездын делегадууд: хүдөө ажахын ба бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ А. Б. Бальжинимаев, Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай забойщик Д. Ц. Самбилов, Улаан-Үдын телеграфно-телефонно станциин телефонистка Д. Д. Батоцыренова гэгшэд мүн үгэ хэлэһэн байна.

Г. ЦЫРЕТОРОВ,
манай корр.

Улаан-Үдын ...
Ивалгын ОПХ-тай ...
hаалиин ферм...
жэлэй ямарш...
ехээр абадагаараа ...
суутай юм. ...
ажалшадай Улаан...
hайндэр — Майн ...
урда тээхи мүрысөө...
хы соогоо эрхил...
раба. Жэлэй эхин...
эндэхи түрүү ...
үнеэн бүриһөө 120...
шахуу килограмм ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ...
бүлэг һаалишад (...
hаа) Е. В. Бурлакова,
Колесова, Ю. С. М...
на, О. П. Хапхаева,
Даргеева.
З. ВЕСНИНАГАЙ ...

ҺАЙЖАРУУЛАГДАҺАН САБШАЛАН—АШАГ ЕХЭТЭЙ

Хүдэриин совхозой луговодууд үбһэ ногооной тогтууритай һайн ургаса хуряажа абадагаараа республика дотороо нилээд суутай болоһон байха. Ниитынгээ һүрэг олон малые бүдүүн тэжээлээр бардам хангаха хэрэгтэ эдэ нүхэдэй хубитань ехэ. Тус ажахыда нуга сабшалан һайжаруулха хэрэгтэ анхарал хандуулдагынь һайшаалтай. Габшагай хоёр һарын соносхогдоһоо бүри урда эндэхи мэргэжэлтэд луговодуудаа суглуулжа, һарын туршада һургаһан байна. Энэ курсада ажахын луговодуудһаа гадна, «Родина», «Дружба», Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозуудай, Алтайн, Мөөрөөшын совхозой луговодууд мүн эндэ мэргэжэлээ дээшэлүүлбэ. Сабшалан һайжаруулха асуудалнуудаар ажахын, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин мэргэжэлтэд тодорхой элидхэлнүүдые уншаа. Мүн дүй дүршэл ехэтэй луговодууд суглараһан нүхэдтөө, өөһэдынгөө ажал, хүдэлмэри тухай һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэһэн байна. Хүдэриин совхозой түрүү луговодууд Б. Г. Чагдуров, Н. П. Серебренников, М. Н. Зимин болон бусад даажа абаһан сабшалан дээрэһээ гектарай 30—40 центнер үбһэ хуряажа абана.

Һүүлэй арбан жэлэй туршада энэ ажахыда сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдаа. Үбһэ ногооной ургасашье нилээд дээшэлһэн байна. Хайшан гээд үбһэ ногооной һайн ургаса эндэ абтадаг болооб? Эндэ луговодуудые һайса һургадаг, тэдэндэ сабшалан даалгажа үгэдэг юм. Мүн тэдэндэ салин хүлһэ үгэхэ гурим шэнэлэгдээ. Эндэхи луговодуудай ажалай түлөөһэн ямар бэ гээд хаража үзэе. Сабшалан дээрэ хэгдэхэ ажалынь, гектар бүриһөө хуряагдаха ургасань харагда абтана. Түсэбһөө гадуур ехэ үбһэ ургуулжа абаһан луговодууд урмашуулагдана. Эдэ бүгэдэһөө гадна, мэргэжэлтэд нуга сабшалан һайжаруулха хүдэлмэрие зүбөөр, шанартайгаар эрхилдэг болоо гэжэ тэмдэглэхээр.

Хүдэриин совхоз мал олоор үсхэбэрилдэг томохон ажахынуудай нэгэн. Мал ажалай продуктнуудые Эхэ орондоо элбэгээр худалдахын тула үбһэ тэжээл элбэгээр, һайн шанартайгаар бэлэдхэхэ шухала гэжэ эндэхи хүдэлмэришэн бүхэн һайн мэдэнэ. Хаража байһан малаа һайнаар эдеэлүүлдэг болоһоной ашаар тус совхоз мал ажалһаа абтадаг продуктнуудые хоёр дахин ехээр үйлэдбэрилдэг, болонхой. Энэ хэрэгтэ луговодуудай хубитань бии.

Тэжээл элбэг хүрэхөөр бэлэдхэхэ тухай мэргэжэлтэд болон малшад үнинһөө бодомжолжо эхилээ бэлэй. Сабшалангаа һайжаруулжа, үбһэ ногооной баян ургаса абаха гэжэ ородоо.

Элдүүриингээ газарые эзэн ёһоор харууһалжа, үрэжэлыень дээшэлүүлхэ тухай ехэхэн хүдэлмэри эндэ хэгдээ. Хараалһан түсэбөө бодото дээрэнь бэелүүлхын тулада нэн түрүүн луговод бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлээ.

Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада эндэ гектар бүриһөө 20 центнерһээ доошо бэшэ үбһэн хуряагдана. Үнгэрэгшэ жэлдэ Хүдэриин совхоздо гектарай дунда зэргээр 23,5 центнер үбһэн абтаа. Эдэ бүхы амжалта луговодуудай хэдэн жэлэй туршада габшагай бэрхээр ажаллаһыень гүйсэд гэршэлнэ бшуу. Нуга сабшалангай үрэжэл дээшэлүүлхын тулада наг шэбхэ гаргажа тараадаг, минеральна үтэгжүүлгэ оруулдаг, һайнаар уһалдаг заншалтай.

Луговод бүхэн даажа абаһан сабшалан дээрэһээ хэды шэнээн үбһэ хуряажа абахаб гэһэн түсэб даабаритай бүри намар танилсадаг. Сабшалан дээрэ хэгдэхээр хараалагдаһан хүдэлмэрие хаһа саг-

таһ һайнаар хэбэд...
ян ургаса хуряагд...
жэ тэдэнэр һайн ...
хараалагдаһан ажалай ...
хэжэ шадаагүй һаа, ...
шолхо, луговодуудай ...
һэниинь бага болохо ...

Луговод бүхэн ...
сабшалан дээрэ ямар ...
тухайгаа тодоор ...
лангаа модо, шулуу...
һубаг хаалтануудаа ар...
ногооной үрэһэ ...
шэбхэ гаргаха, үтэг ...
уһалха, һургааг, гад...
гэхэ мэтын ...
дэг. Сабшалан ...
шэбхэ гаргажа та...
ральна үтэгжүүлгэ ...
лые тусхай оньһо...
отряд бүтээдэг юм. ...
хэрэгтэ луговод бүхэн ...
гээр хабаадалсадаг. ...
да нуга сабшалан дээр...
ган тонно наг шэбх...
200 гектарта үтэг ...
жэл үнгэрхэдэ, сабшал...
дахин үтэгжүүлэгдэн...
ямаршье жэлдэ ногоо...
тай һайн ургаса хур...

Гүйсэд оньһожоруу...
рядһаа гадуур от...
иимэ түхэлэй звено ...
га сабшалан, тарялан...
ха габшагай хоёр һар...
механизаторнууд эдэбх...
баадана.

Дулаан боложо ...
нуга дээрэ гаргагдаһ...
волокушатай трактор...
Хатуу хүрьһэтэй газар...
катогоор соолохо хүд...
нэ. Сабшалангаа нэгэ ...
һанайнгаа удаа ар...
бутаргажа тарааха хүд...
дэнэ.

Шэбхээр үтэгжүүл...
шалан дээрэхи урга...
12—18 центнерээр ...
эндэхи луговодуудай ...
дүй дүршэл гэршэлн...
сабшалан һайжаруулх...
рие гуримтайгаар хэ...

Нуга сабшалангаа ...
дэлмэридэ луговод...
тайгаар бэлдэдэг занш...
лэй үедэ ханаабай эх...
ехээр халяажа абахые ...
Сабшалангые гурба да...
да, энэ эгээл таарам...
дүй дүршэл харуулаа. ...
гаа апрелиин һүүлээр ...
лаад, хоёрдохёо—ног...
барха сагта, гурбада...
ногооной сэсэглэжэ бай...
даг.

Тус ажахыда нуга ...
һайжаруулха хүдэлмэ...
түсэблэгдэһэн байдаг. ...
газарта, юу хэгдэхэ ту...
аржытар бэшэгдэнхэй, ...
ла хүдэлмэрие бэелүү...
салгатай хүнүүд томил...

Эндэ иимэ жэшээ ...
Жараад онуудай эхээр ...
хыһаа Алтайн совхоз...
һаа урид 2200 гектар ...
дээрэһээ 33—35 мя...
үбһэн абтадаг һаа, ...
нөө тус ажахын сабш...
ран гектараар бага ...
газараа үрэжүүлхэ ...
урагшатайгаар ябуул...
үнгэрэгшэ 1971 онд...
нөө үбһэн хуряагда...
гектар бүриһөө 23,5 ...
һан юм.

Мүнөө үедэ ажахы...
хоёр һара түлэг дунда...
га сабшалан, тарялан...
руулха хүдэлмэрие т...
лаар дүүргэһэн тул...
луговод, механизатор...
дожо байхкүй.

А. ДЕРГИ...
Хяагтын аймаг.

ОРДЕНТО МАЛШАН

Уланхаанай гол гудамжада нэгэ үбгэжөөлтэй уулзаад:

— Санжи Биликтуевна Степанова али багаар һуудаг бэ? — гэжэ һонирхобобди. Үбгэжөөл шүрдэгэр ямаан һахалаа эльбэсэгээжэ, саһата мундаргануудай оройгоор хаймадан хараһанай удаа:

— Санжи мүнөө гэртээ үгы хаш даа, — гэбэ.

— Хаанаб? Мүнөө болотор ажалһаа ерээгүй гэжэ гү?

— Һамаахай гэжэ газарта хашарагуудынь байдаг. Тэндээл байгаа ёһотой. Һүниин харуулшанда тушаажа үгөөгүй хадаа ерэхэгүй. Боро хараан болоһон хойно ерэдэг юм, — гэжэ тэрэ үбгэжөөл даамай зохидоор хэлээд, Һамаахайн заимхада ошохыемнай дурадхаба.

Санжи Биликтуевнае бултa хүндэлдэг. Хүндэлэнщьегүй яахаб даа. 1932 онһоо малшанаар хүдэлжэ, харууһалжа байһан бүхы үхэрнүүдээ жэл бүхэндэ тобир тарганаар гүрэндэ тушаажа, совхозойнгоо баялигые арьбадхалсана ха юм. Санжи Биликтуевнагай таргалуулһан хашарагуудые тоолохо болоо һаа, захагүй олон байха.

Һамаахай гэжэ заимхада ерэхэдэмнай, С. Б. Степанова хашарагуудаа хорёодо оруулжа «һүүш-һайш» гэжэ хашхаржа байба. Нойтон хагда зулгааһан, һайрамай уһа садатараа ууһан үхэрнүүд хибэдэһээ жажалжа, бэеэ елыштэрнь долёоно. Тобир тарганаар харууһалагдаһан хашарагууд одоол иимэ байдаг шуу.

— 165 үхэрнүүдые шахан таргалуулнабди. Үдэрынь газаагуур бэлшээжэ, хужар, долёолгонобди. Үбһэн, талха, тарянай холимол тэжээл яһала бии, — гэжэ ахамад малшанай хэлэхэдэ, ажалша бэрхэ хүнүүд өөр тухайдаа хөөрэхэ дурагүй гэжэ ойлгоо бэлэйбди.

Аяар 165 үхэр харууһалха, шахан таргалуулха гээшэ хүнгэн бэшэ юм бээзэ. Үдэрынь бэлшээхэ, талха, тарянай холисо, сэл хүхэ үбһэ үгэхэһөө гадуур хашааень сэбэрлэхэ ажал гарадаг шуу. Тиихэдэ Санжи Биликтуевна элдэб олон шалтагаа барижа байдаггүй, харин ажалдаа үнэн сэдьхэлһээ хандажа, олоной хэрэгтэ хубитаяа оруулхые эрмэлзэдэг.

Санжи Биликтуевнатай хамта Д. А. Биликтуева хүдэлнэ. Энэ эхэнэр мал дээрэ мүн баһа үнинэй хүдэлнэ. Үнинэй малшад баян дүй дүршэлдөө залуу малшад, һаалишадые һургажа, бэлиг шадабаритай болгожо байдаг.

Ажалша бэрхэ малшадые нютагайхидынь хүндэлдэг. Санжи Биликтуевна наймадахи табан жэлдэ ехэ амжалта түйлажа, «Ажалай Улаан тугай» орденоор, Ленинэй дурасхаалта медаляар шагнагдаһан байна.

— Үхэрнүүдтнай хоног бүри хэды граммаар нэмэнэб?

— Һаяшаг шэгнээд үзөө һэмди. Сүүдхын 800 граммаар нэмэнэл хаш даа. Иигээд лэ зунай шэмэтэй ногоондо ороходоо мэдэхээр таргалха. Үбэлдөө тобир тарганаар баригдаһан мал таргалхадаа түргэн байдаг шуу, — гэжэ хэлээ бэлэй.

М. ОСОДОЕВ,
манай корр.
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.
Хурамхаанай аймагай
Дэрээнэй совхоз.

ТЕХНИКЭЕЭ БҮТЭЭСЭТЭЙГЭЭР АШАГЛАХА

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой главна инженер П. ПОЛЯНСКИИН хөөрөөнһөө

Хүдөө ажахыда хэгдэдэг ямаршье ажал оньһон техникын хүсөөр лэ бүтээгдэдэг болонхой гээшэ ааб даа. Жэл ерэхэ бүри ажахымнай машинно-тракторна парк үргэдхэгдэнэ. Оньһон техникээ заһабарилха мастерской, хадагалха түхеэрэлгэнүүдые олоор баринабди. Даажа абаһан трактор, машинаяа бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхые механизатор бүхэмнай оролдоно.

Манай колхоз орооһо таряа ехээр таридаг юм. Һүүлэй хоёргурбан жэлэй туршада манда оросоһо тарянай тогтууритай ургаса хуряагдажа абтадаг болонхой. Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ механизаторнууднай эршэтэйгээр ажаллажа гараа һэн. Эхэ оронойнгоо амбаарта 25 мянган центнер орооһо оруулжа, түсэб, даабаряа 166 процент дүүргэһэн юм. Эды ехэ амжалта механизаторнууд һайшаан гэжэ түйлааб гэжэ хэлэжэ үгэмөөр.

Ажахымнай механизатор, шофёр бүхэн даажа абаһан трактор, машинадаа нарин нягтаар хандадаг, хаһа сагтань тоһододог, һула болоһон шүрэб, гайкануудынь шангадхадаг, мүн хуушарһан детальнуудыень һэльбэн заһабарилха гэхэ мэтэ хүдэлмэрине наринаар сахихаһаа гадна, оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хэрэглэхые оролдоно. Манай ажахыда оньһон техникэ хадагалха хэрэгтэ ехэхэн анхарал табигдана. Техникээ эзэн ёһоор хадагалжа шадаа һаа, удаадахи жэлнүүдтэшье бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха аргатай болохо гэжэ механизатор бүхэмнай һайн мэдэнэ бшуу.

Элдэб түхэлэй комбайнууд болон үбһэ, хартаабха хуряадаг техникээ шулуун дэбдихэртэй шала дээрэ хадагалдаг гуримтайбди. Харин культиватор, сеялкэ, плуг гэхэ мэтын бусад оньһон түхеэрэлгэнүүдые хайр адхагдаһан тусхай талмайда табинабди. «Оньһон техникэ зүбөөр хадагалха» гэһэн конкурсдо ажахымнай гурбан жэлэй туршада хабаадана. 1971 оной дүнгөөр манай ажахы гурбадахи һуури эзэлээ.

Хабарай тарилгада хүдэлхэ оньһон техникэ заһабарилха шухала хүдэлмэри манда ямараар табигданхайб?

Техникэ заһабарилгаяа бидэ бригадно-узловой аргаар хэдэгбди. Хэрбээ заһабарилгада шухала деталиин дуталдабал, механизаторнууднай миин байдаггүй. Энэ үедэ силосэй комбайн, косилка заһабарилжа эхилдэг. Хабарай тарилгада хүдэлхэ 48 трактор, 42 плуг, 36 сеялкэ гэхэ мэтэеэ бүри мартын 1-дэ заһабарилжа бэлэн болгонхойбди. Эдэ бүгэдэнһөө гадна, силосэй хэдэн комбайн, тракторна косилкашье заһагданхай. Ойрын үдэрнүүдтэ тракторай 14 тармуур бэлэн болгогдохоор хараалагдана.

Энэ шухала ажалые 8 хүнһөө бүридэһэн тусхай бригада хэжэ гараа гээшэ. Тус бригадые дүй дүршэлөөр баян үнинэй механизатор, комбайнер Пётр Николаевич Петряков хүтэлбэрилнэ. Техникэ заһабарилгын үедэ механизаторнуудай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, түйлаһан амжалтануудыень арба хоноод лэ согсолжо, удаань «Дайшалхы хуудаһан» гаргагдана. Мүрысөөндэ илан гарагшадта улаан вымпел мүнгэн шантайгаар барюулагдана. Техникэ заһабарилгада механизаторнууд Михаил Фурсов, ВЛКСМ-эй гэшүүн Николай Голендухин гэгшэд онсо шалгарһан байха юм. Эдэ нүхэднай халаан бүриингөө даабарие хододоо үлүүлэн дүүргэдэг гуримтай.

Хабарай дулаан үдэрнүүд ерэжэ, тарялан дээрэмнай хүсэтэ техникын абязан заахашье замхаха болинхой. Эгээл энэ таарамжатай үдэрнүүдые хэрэглэжэ, поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха хүдэлмэри хэнэбди. Һаяар тарилгын хүдэлмэридэ гол техникээ табихамнай.

Манай колхоз механизаторнуудай кадраар яһала хангагданхай. Хабарай тарилгын үедэ бүхы гэнжэтэ тракторнуудаа хоёр халаанда хүдэлгэхэ арга боломжо манда бии. Ойрын үдэрнүүдтэ шииг нойто хушаха хүдэлмэри ябуулагдаха байна. Бии байгаа оньһон техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, хабарайнгаа эртын орооһото ургамалнуудые 12 үдэрэй туршада тарижа дүүргэхээр зэһэнхэйбди.

Хабарайнгаа тарилгые богони болзорто, һайн шанартайгаар дүүргэхэ гээшэ манай түлтанаймнай зорилго мүн. Хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудай байха гэр байра сагаадаха, арилгаха хүдэлмэри хэгдэжэ байна. Энэ халуун ажалай үедэ механизаторнуудай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр ябуулха ушартай. Полидо хүдэлмэрилжэ байһан механизатор бүхэндэ минуташье саг үнэтэй. Тиимэһээ тэдээндэ ажал дээрэнь халуун эдеэн абаашагдадаг болохо юм.

ГАРЗАЯА ХАРЮУЛХА АРГАТАЙ ГҮ?

«...Продукциин һайн шанарай түлөө, мүнгэ зөөри, материальна болон ажалай хүсэ шадал алмахын түлөө, үйлэдбэридэ научно-техническэ түйлалтануудые үрэ ехэтэйгээр, үргэнөөр нэбтэрүүлхын түлөө, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлые гол зорилго болгохо ёһотой бшуу».

(СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэһөө).

I

Үдын МТС-эй харьяата колхозуудай һуурида 1957 ондо эмхидхэгдэһэн Үдын совхоз адууһа малайнгаашье, газар уһанайнгаашье талаар мүнөө аймаг дотороо эгээн томо ажахынуудай нэгэн болонхой. Бүхыдөө 2300 хүн зон...ой гурбан томо тосхондонь 4 һургуули, 4 клуб, медицинын 4 пункт, худалдаа наймаанай 8 магазин, үхибүүдэй эмхи зургаан, хоёр столово, хилээмэнэй комбинат, хэлхеэ холбооной таһаг, больница, аптеко болон ажалшадай ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха зургаанууд бии юм. Гадна энэ ажахы 44367 гектар газартай, тэрэнэй 10 мянгаад гектарынь таряалан, 3389 гектарынь сабшалан, 21 мянга гаран гектарынь бэлшээри болоно. Энэ ехэ тала дайдадань 1718 үхэр, 34751 хонин, 230 адуун харууһалагдана.

Эдэ бүхы тоо, баримтанууд энэ совхозой үйлэдбэриин жэл бүхэндэ үргэдэжэ улад зонойнь ажаһуудалай улам һайжаржа байһыень гэршэлнэ гээшэ. Гадна энэ ажахые бүхыдөө дунда, дээдэ эрдэм мэргэжэлтэй хүнүүд хүтэлбэрилдэг болонхой. Тэрэшэлэн совхозой үйлэдбэри дээрэ ажалладаг хүнүүдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ талаар экономическа болон агрозоотехническа һуралсал эмхидхэгдэнэ.

Хоёрдохёор, тус совхозой улам саашадаа хүгжэн һалбархын тула шэнэ барилга хэхэ, машина, техникэ болон бусад хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаха мүнгэ зөөри гүрэмнай жэл бүри горитойгоор үгэдэг байна. Жэшээлбэл, һүүлэй 6 жэлэй туршада соёл-гэгээрэлэй, үйлэдбэриин болон ажалшадай байха байрануудые шэнээр барихыень аяар нэгэ миллион түхэриг һомолоо һэн. Теэд гүрэн түрэһөө эды ехэ тэдхэмжэ абабашье, дурсагдагша совхоз энэ 6 жэлэй туршада 1331 мянган түхэригэй гарза гайда ороһон байна.

Энээнэйнь гол шалтаг юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, мал ажалайнь бүхы хүшэр хүдэлмэри хүсэд оньһожоруулагдаагүй дээрэһээ абтаһан продукциин өөрынь үнэ сэн үшөөл ехэ байһаар гээшэ. Тиихэдэ адууһа малынь жэл бүри үбһэ тэжээлээр гүйсэд хангагданагүй бшуу. Энээнһээ боложо, тус совхоз хүршэ ажахы болон аймагуудһаа түйлай ехэ үбһэ, таряа талха худалдажа абадаг байна. Иигэжэ бардам хүрэхэ тэжээлгүй байһан дээрэһээнь малайнь ашаг шэмэ дээшэлнэгүй, нэгэл хэмжээндээ гэхэ гү, али заримдаа доошолно.

Хоёрдохёор, энэ ажахы мал, тарлан ажалда хүдэлмэрилхэ хүнүүдээр жэл бүри дуталдадаг заншалтай. Ушарынь хадаа ерээдүйн халаан — дунда һургуули түгэсхэһэн залуушуулынь түрэл совхоздоо үлэжэ ажалладаггүй, гол түлэб хото, город тээшэ тэгүүлдэг байна. Тиин энэ «ябадалые» зогсоохо хүдэлмэри тус ажахыда муугаар ябуулагдана гэжэ тэмдэглэлтэй. Жэшээлбэл, байгша ондо түсэбэй ёһоор дурсагдагша ажахы 612 хүдэлмэришэнтэй байха аад, үнгэрэгшэ мартын эхинэй байдалаар оройдоол 520—530 хүдэлмэришэнтэй байба.

II

Ямар ушарһаа эдэ дутагдалнууд усадхагданагүйб? Совхозой дунда шатын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ажахынгаа экономикын асуудалаар һонирхоногүй, хэды шэнээн мүнгэ зөөриин гаргашалагдаһые тоолоногүй, ажахы доторхи бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэд хэрэглэжэ, нэмэлтэ олзо доходоо оруулха тухай бодомжолноогүй бшуу. Гэхэтэй хамта, совхозой экономистнуудай, бухгалтернуудай үйлэдбэриин-финансова түсэб зохёоһоной һүүлээр үйлэдбэриинь гаргашын болон ажахын тоосооной даабаринууд бригада, отделенинүүдтэ хүргэгдэбэшье, бригадирнууд, мэргэжэлтэд, отделениие эрхилэгшэд хэды мүнгэ зөөриин гаргашалагдажа байһые, мүн продукци абаха түсэбэй хэр дүүргэгдэһые саг дары хинан шалганагүй бшуу. Иигэжэ отделени, бригадануудта экономическа хүдэлмэриин, бухгалтернуудай тоо бүридхэлэй муугаар ябуулагдадаг дээрэһээ ажал алдагдадаг, үлүү гаргаша хэгдэдэг байна.

Адууһа малайнь үбһэ тэжээлээр дуталдадаг тухай дээрэ тодорхойгоор хэлэгдээ һэн. Теэд энэ шахардуу хүшэр байдалһаа түргэн гарахын тула газарайнгаа үрэжэл һайжаруулха, таряалангаа үргэдхэхэ, минеральна үтэгжүүлгэ ехээр оруулжа, наг шэбхэ ехээр гаргаха дүүрэн аргатай. Теэд мүнөө хүрэтэр энээнээ шиидхээгүйнь харамтай. Тэжээлэйл дутамагһаа боложо хабартаа хони, малынь ехээр

туража, ашаг шэмээ ...
лулха.

Эдэ дутагдалнуу...
саашадаа ажахы...
тойболгохын тула ...
дай, отделени ...
мэргэ...
эрдэм...
Тиигэ...
жаса...
жо, с...
зөөри...
гарга...
зойнь...
хэ у...

Табан жэлэй ...
эндэ ...
һү 21 процентээр ...
центэ...
раала...
сэбэр...
мянга...

Урдахи ...
ойры...
гарах...
үйлэд...
ажах...
жа, т...
хэндэ...
ха бо...
лэгдэ...
одсош...
бэшэ...

Ц. ЦЫДЫП...
ССР-эй гүрэнэй ...
Хорин...

...ЙН БАЯРТА ХАБАРАЙ ЖАГСААЛ

Майн 1-нэй hайндэртэ зорюулагдажа Улаан-Үдэдэ болоhон ажалшадай демонстраци

(Түгэсхэл. Эхниинь 1-дэхи нюурта).

Гансахан Буряадhаамнай гараhан, орон дотороо, дэлхэйдэ суурхаhан спортсменүүд хэды гээшэб! Спортын алдарта мастернууд В. Баранников, В. Сафронов, В. Цыренов, Б. Зориктуев, В. Стрельников болон бусадай нэрые бидэнэр омогорхон дурдадагбди.

Дайнай болон ажалай ветерануудай зэргэнүүд батаар алхалан, талмай дээрэ гараба. Гүрэн түрын дээдэ шагналнууд—орден, медальнуудай хабарай наранда ялархань холоhоо харагдана. Харагты хүнүүд: Эдэ хүнүүдэй ажалша гарнуудай ашаар мэнай эрхэ сүлөө, зол жаргал, ами наhан аршалагдажа, энэ hайхан hуудал байдалнай тэдэнэйл оролдолгоор энэ боложо хүгжөө ха юм. 27 жэлэй саана «хүрин тахал»—фашизмые эшээн соонь даража, айхабтар ехэ аюулhаа дэлхэйн арадуудые абарhан хүнүүдэй зариманиинь энэ ябана бэшэ гү? Гансахан Буряад оронhоомнай гараhан Советскэ Союзай Геройнуудые тоолоходо, аяар 34 болоно бшуу. Тиихэдэ мэдэгдэнгүй үлэhэн баатарнууд хэды гээшэб! Сталинградай хатуу шэрүүн тулалдаанда мэргэн буудагша ябаhан, Ленинэй, Улаан Одоной орденуудта хүртэhэн, Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо ажаhуудаг Одо Чойропович Манидариев, Буряадай түрүүшын летчик-истребительнүүдэй нэгэн, Яруунын аймагай хүбүүн, 1944 оной зун баатарай үхэлөөр унаhан Дамба Базарович Жанчипов тухай hаяхан мэдэжэ абабабди.

Буряадай ниислэл хото Улаан-Үдын ажалшадай hайндэрэй жагсаалые энэ жэлдэ Октябрьска районой ажалшад толгойлхо эрхэ олоо. Юуб гэхэдэ, хотын районууд болон предприятинуудай хоорондо дэлгэрhэн Майн хүндэлэлэй социалис мүрысөөнэй дүн согсолжо гаргахада, Октябрьска районой ажалшад продукци худалдаха түрүүшын кварталай түсэбые 102,1 процент дүүргэhэн байгаа. Нёдондо жэлэй энэ үсынхиhөө 9,3 процентээр ехэ продукци үгэhэн, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даабаряа 103,8 процентдэ дүүргэhэн байна. hайн үрэ дүн туйлаhанайнь түлөө энэ райониие Улаан-Үдын горком болон горсоведэй гүйсэдком дамжуулгын Улаан тугаар шагнажа, Майн hайндэрэй жагсаалые толгойлхо эрхэ олгоо.

Октябриин революциин нэрэмжэтэ район. Үлзытэй, дэмбэрэлтэй нэрэ зүүжэ ябаhан энэ районой ажалшад КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байнхай.

hайндэрэй хүхюу хүгжэм дуун улам шангаар зэдэлнэ. Парти, правительствымнай хүтэлбэрилэгшэдэй томонууд дүрэнүүд, Улаан тугууд, уряа лозунгнуудаар шэмэглэгдэhэн Советүүдэй талмай ажалшадай бата алхам доро доhолно хэбэртэй.

Октябрьска районой ажалшадай жагсаалые сэмбэ нэхэгшэд толгойлон гараба. Гансашье республика дотороо бэшэ, Эхэ орон соогоо суурхаhан энэ коллектив тухай бидэнэр hайн мэдэнэбди. Сэмбын фабрика республика дотороо эгээн түрүүлэн «Коммунис ажалай предприяти» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртөө бэлэй.

Социалис Ажалай Герой, КПСС-эй XXIV съездын делегат Дарья Касьяновна Тумурова, коммунис ажалай ударник, Октябриин Революциин орхендо хүртэhэн бүд нэхэгшэ Зинаида Григорьевна Ключникова болон бусад түрүүшүүлэй алхалан ябахые зэргэнүүд соо харанабди.

«Ура!» хашхараан Талмайе доhолгоно. Ноохо угаадаг фабрикын, мелькомбинадай коллективүүдэй зэргэнүүд талмай дээгүүр үнгэрнэ. Үнгэ бүриин шарнуудые бариhан, хабарай тэрэнгиин мүшэрнүүдээр далдаhан хүнүүдэй нюурнуудта баяр жаргалай тэмдэг үзэгдэнэ. «Ленинэй байгуулhан Коммунис парти мандаха болтогой!», «Эхэ орон, шамдаа, бидэнэр дуратайбди!». «Ильичэй заахан замаар хэлбэришэгүйгөөр алхалхабди!» гэhэн үгэнүүдтэй уряа лозунгнууд зэргэнүүдэй дээгүүр аржылдан харагдана. Улаан-Үдын мяханай комбинадай коллективэй Талмай дээгүүр үнгэрэн гарахада, «ура!» хашхаралдаан улам шангадана.

Октябрьска районой барилгашадай зэргэнүүд, № 8, № 2 автобазануудай коллективүүд юhэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлэй нэгэдэхи кварталда туйлаhан амжалтанууд тухайгаа бэшэhэн томонууд плакат, диаграммануудые дээрэ үргэн, үшөө ехэ илалтануудые туйлаха байhанаа найдуулhаар, «ура!» хашхаралдаhаар үнгэрнэ.

СССР-эй Наукануудай академиин Зүүн Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэд талмай дээрэ гаража ерэнэ. hанаад үзыт! Октябриин революциин урда тээ манай Буряад орон дотор hургуулинууд хурга дарамаар үсөөн байhан гэжэ хүн бүхэн мэдэнэ. Харин мүнөө республика доторнай дээдэ дүрбэн hургуули, гуша гаран техникумүүд болон училищинууд бии. Мүнөө Буряад орондомнай эрдэмүүдэй кандидадууд, докторнууд нилээд олон болонхой. Манай эрдэмтэдэй хүдэлмэринүүдээр гансашье манай ороной бэшэ, дэлхэйн мэдээжэ эрдэмтэд hонирхоно.

Сэлмэг тэнгэри өөдэ амгалан сагай шарнууд дэгдэн хөөрэнэ. Хабарай hайhан hалхин Улаан тугуудай торгондо наадажа, hайхан үеын жабхаланта үгэнүүдые хүн бүхэнэй шэхэндэ шэбэнэнэ хэбэртэй. Майн дуулахан үдэрнүүдэй гаража эхилхэдэ, хүн бүхэнэй досоо баяртай хүхюун болодог ёhотой.

hаяхан апрель hарын хуушаар Хяагтын аймагай соёл культурын үдэрнүүд Октябрьска райондо боложо үнгэрөө hэн. Хяагтын аймагай ажалай түрүүшүүл, уран hайханай бүлгэмдэ хабаадагшад дүрбэн үдэрэй туршада ниислэл хотымнай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдтэй уулзаhан, дүй дүршэлөө андалдаhан юм. Энэ уулзалганууд хэндэньшье туhатай байгаа.

Октябрьска районой эмнэлгын зургаанууд, республиканска больницын хүдэлмэрилэгшэдэй зэргэнүүд харагдаба. Сагаан халаадтай эдэ хүнүүд олоной ами наhа абарhан, бүгэдэнэй элүүр энхые нилээд сахиhан ёhотой. Имагтал СССР орон дотор элүүр энхые сахиха, хүн зониие эмшэлхэ хэрэг миинтэ ха юм. Капиталай оронуудта иимэ юумэн гэжэ байхагүй.

Зэргэнүүд үнгэржэл байна. hайндэрэй хүхюун дуунууд, бартай үгэнүүд дорюунаар зэдэлнэ. КПСС-эй ЦК-гай Майн 1-дэ зорюулжа гаргаhан уряанууд дуулдана.

«КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлээ!» гэhэн уряа лозунг жагсаалай дээгүүр аржын харагдана. Зүб даа. Манай республикын ажалшад юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө урагшатайгаар тэмсэжэ байна. Олон ажахынууд, предприятинууд социалис мүрысөөндэ шалгараа. Жэшээлхэдэ, Хяагтын аймагай «Родина» колхоз РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан тугта hаяхан хүртөө.

Железнодорожно район. Энэ районой ажалшад социалис мүрысөөндэ хоёрдохи hуури эзэлээ. Улаан-Үдымнай эгээл томо район болохо Железнодорожно районой ажалшад нэгэдэхи кварталай даабари, түсэбүүдые яhала амжалтатай дүүргээ. Предприятинуудай дундаhаа түрүүлжэ гараhан прибор бүтээлгын заводой коллектив энэ районой жагсаалые толгойлон гараба.

Советүүдэй талмай хүнүүдэй бата алхам доро доhолно. Хүгжэм, дуун улам шангадана. Үнгэ бүриин сэсэгүүдые бариhан хүнүүд баяртай хүхюунээр энеэбхилэлдэн, ...нуудаа үргэн, соггой дуунууд... хангюурдан гаражал байна.

Буряад орондомнай аяар 95 яhатан ажаhуудаг. Хани барисаан гэээшэмнай одоол манданхай даа. Эбтэй эетэйгээр ажалладаг, ажаhуудаг коллективүүд, предприятинууд республика доторнай ямар олон гээшэб! Тэндэ олон тоото яhатанай түлөөлэгшэд хүдэлнэ.

Улаан-Үдын авиационно заводой хүдэлмэришэдэй зэргэнүүд дүтэлнэ. Омогорхомоор даа. Улаан-Үдэдэмнай хэгдэhэн самолёдууд гансашье СССР соогуур бэшэ, хариин оронуудаар ниидэнэ.

Буряадай түрүүшын гигант—локомотив-вагон заhабарилгын заводой колоннонууд талмай дээрэ гарана. Эдэ хүнүүдэй гараар заhабарилагдаhан, бүтээгдэhэн электровозууд, тепловозууд үргэн дэлгэр Эхэ оронноймнай шэрэм харгынуудаар шэнхинэлдэнэ.

Улаан-Үдын «Теплоприбор» завод. Энэ коллективэй бүтээhэн продукцинууд хариин 39 оронуудта эльгээгдэнэ. Тиихэдэ мүн эдэнэй бүтээhэн приборнууд «Дружба» гэhэн нефтиин сорго дээрэ табигданхай.

Байгша оной декабриин 30-да СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойе тэмдэглэхэмнай. Энэ гайхамшаг hайндэртөө манай Буряад ороной ажалшад hайнаар бэлдэжэ эхилээ. Ниислэл хотымнай олохон предприятинууд табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ уялгануудые абанхай ха юм. Тэрээн тухайгаа мүнөө хүнүүднай парти, правительстводаа элидхэжэ, коммунизм байгуулха нангин хэрэгтэ хубитаяа оруулжа байhанаа мэдүүлнэ бшуу.

Мүнөөдэр яаhан сэлмэг гээшэб! Майн 1-нэй наран хурсаар шаража, хабарай hалхин хаанаhаашьеб ээрэмшээн ерэжэ, хүнүүдэй бариад ябаhан тугуудай улаан торгые аятайгаар намилзуулна.

Ажалшадай зэргэнүүд үнгэржэл байна. Республикымнай энергетигүүдэй колоннонууд дүтэлэн ерэбэ. Электрижүүлгэ гээшын айхабтар ехэ удха шанартай байhан тухай үшөө Владимир Ильич Ленин тэмдэглэhэн юм. Мүнөө республика доторнай зайн галаар хангагдаагүй нэгэшье тосхон hуурин үгы ёhотой.

hайндэрэй хүхюу дуунууд зэдэлhээр. Оркестрэй наярха, хүнүүдэй энеэлдэхэ, дууладаха, «ура!» хашхаралдаха абяан бултадаа нэгэдэжэ, ямаршьеб нэгэ симфони болон ханхинана. Үнгэ бүриин шарнууд агаарта хөөрэнэ, саб сагаан гулабхаанууд тэнгэридэ дэгдэнэ. Эхэ оронноймнай огторгой хододоо иимэл сэлмэг байhай даа гэhэн хүсэл хүн бүхэнэй сэдьхэл соо түрэнэ ёhотой. Мүнөө дэлхэй дээрэ номгон бэшэ. Баатар Вьетнамай патриодууд өөрынгөө эрхэ сүлөө, зол жаргалай түлөө тэмсэнэ. Бидэнэр тэдэнтэй hанал нэгэбди, тэдээндэ алишье талаар туhалнабди. Мүнөөдэр, дэлхэйн арадуудай hаналаа нэгэдэлгын үдэр—Майн 1-дэ Буряад оронноймнай ажалшад халуун мэндээ баатар Вьетнамай ажалшадта эльгээнэ, тэдэнэй хэжэ байhан тэмсэлые дэмжэнэ.

Талмай дээгүүр жагсаалнууд үнгэржэл байна. Барилгашад, түмэр замшад, хирпиисын заводой хүдэлмэришэд, хүн зоной ажаhуудалай эрилтэ хангагшадай зэргэнүүд дуу дууладаhаар, hайндэрэй уряануудые хашхаралдаhаар Талмай дээгүүр үнгэрнэ. Буряадай хүдөө ажахын институдай, багшанарай, соёл гэгээрэлэй училищинуудай студентнэр республикымнай хүтэлбэрилэгшэдэй, СССР-эй, РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Советүүдэй депутадуудай зогсоhон ендэр тээшэ баяртайгаар даллан, эрдэм соёлой орьёл өөдэ зоримгойгоор дабшажа, Эхэ орондоо, арадтаа хэрэгтэй, туhатай хүнүүд болохобди гэжэ мэдүүлhээр гарана.

Советскэ район. Энэ районой жагсаалые «Электромашина» заводой коллектив толгойлон гараба. «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто энэ предприятиин коллектив нилээд ехэ амжалта туйлаа. Эндэхи 1570 хүдэлмэришэд дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, амжалтатайгаар хүдэлжэ байна. Ороной электротехническэ промышленна предприятинуудай дундэ дэлгэрhэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ энэ заводой коллектив илан гаража, нэгэдэхи hуури эзэлээ. Баясамаар даа.

hайндэрэй дуунууд улам шангадана. Улаан-Үдымнай ажалша дорюун хүнүүдэй батаар алхалха, оркестрэй наярха hүрэтэйгөөр дуулдана.

Улаан-Үдын судна бүтээлгын, шэлэй заводуудай коллективүүд hубарин гарана. «СССР-эй арадуудай хани барисаан мандаха болтогой!», «Мүнөө үе сагай ухаан, hэшхэл, хүсэн—КПСС мандаха болтогой!» гэhэн үгэнүүд зэргэнүүдэй оройгоор яларан харагдана.

hайндэрэй жагсаал үргэлжэлhөөр. Юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байhанаа огсомоор мэдүүлhэн ажалша хүнүүднай энэ жагсаалда баяртай золтойгоор гаража, парти, правительстводаа үнэн сэхэ байhанаа харуулна ха юм.

Зэргэнүүд үнгэржэл байна. Транспортын, хэлхээ холбооной, хүдөө ажахын министерствын хүдэлмэрилэгшэд Талмай дээгүүр баяртай хүхюунээр гарана.

Буряадай геологуудай дүтэлэн ерэхэдэ, «Совет геологуудта алдар соло!» гэhэн огсом үгэнүүд ендэр тээhээ зэдэлнэ. «Ура!» хашхаралдаан талмайе доhолгоно. Зүб даа, Буряадай геологууд ашагта малтамал олохо талаар нилээд ехэ юумэ хээ, Эхэ орон соогоо суурхаа.

Зэргэнүүд үнгэржэл байна. Министерствэнүүдэй, худалдаа наймаанай, гүрэнэй зургаануудай, «Забайкаллес» комбинадай түлөөлэгшэдэй зэргэнүүд үнгэрнэ. СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн баярые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтажа, ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлаха байhан тухайгаа тэдэнэр мэдүүлнэ.

Республикымнай соёл культурын, литература, искусствын хүдэлмэрилэгшэд талмай дээгүүр үнгэрнэ. Совет засагай ашаар лэ манайда социалис удхатай, формоороо национальна искусство, литература бии болоо. Манай артистнууд хилын саагуур аяншална. Уран зохёолшодоймнай номуудые хариин оронуудта уншана.

Залуу наhан! Советскэ районой дээдэ hургуулинууд, техникум болон училищинуудай студентнэр ехэл хүхюунээр алхалалдан ерэбэ. Зүб даа. Эдэнэр коммунизмда ажаhууха. Эрдэм наукын орьёл өөдэ зоримгойгоор дабшаhан эдэнэрэй ерээдүй угаа hайхан.

Буряадай ниислэл хото Улаан-Үдымнай ажалшадай ойн баярта хабарай жагсаал боложо дүүрэбэ.

Юhэдэхи табан жэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ өөрынгөө нангин хубитаяа оруулжа байhан тухайгаа, СССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха тухайгаа, бүхы дэлхэйн арадуудтай hанал нэгэн байhан тухайгаа, парти, правительстводаа, Эхэ орондоо үнэн сэхэ байhан тухайгаа Улаан-Үдымнай ажалшад энэ жагсаалаараа эли тодоор харуулба.

Г. ДАШАБЫЛОВ,
манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын Советүүдэй талмай дээрэ болоhон ажалшадай Майн нэгэнэй hайндэрэй жагсаал.

С. БАЛДУЕВАЙ, Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ, С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ХОЁР ДАБХАР ҺАЙНДЭР

Нииспэл хотымнай Октябрьска район үдэр ерэхэ бүри болбосон · түхэлтэй, гоё һайхан болоно. Эндэ ажаһуудалай шэнэ гэрнүүд, үйлэдбэриин предприятинуудай корпусууд урган бодоно.

120 айлай байха шэнэ байшан Солнечно үйлсэдэ баригдажа дүүргэгдэжэ, эдэ үдэрнүүдтэ ашаглалгада үгтэбэ. Буряадай барилгын управлениин барилгашад энэ байшангые бариһан байна. 120 айл шэнэ байраа майн нэгэнэй үдэр толложо, баяр дээрээ баяр нэмэн һайндэрөө уттаба.

Ажалшадай депутадуудай городой Соведэй гүйсэдком трамвайн управлениин коллективтэ һайндэрэй ехэ бэлэг бариба. Юуб гэхэдэ, 47 айлай ажаһууха шэнэ байра трампаркын хүдэлмэрилэгшэдтэ үгэһэн байна.

Трамвайн жолоошод Ч. Т. Черниговская, А. А. Зимко, Т. Р. Рабсалова, Л. З. Баляева, депогой главна инженер А. М. Кравцов, харгы заһагша М. М. Ананина, техник В. П. Маслова болон бусад олон хүнүүд һайндэрөөр шэнэ байраяа толлобо.

— Манай ажабайдалые зол жаргалтай, баян дэлгэр болгохын тулада үдэр бүхэнэй анхарал оролдолго гаргажа байдагайнь түлөө түрэл парти, правительстводоо үнэн сэдьхэлһээ һайниие хүргэнэбди. Энээндэнь габшагай ажалаараа харюусахабди,—гэжэ тэдэнэр нэгэн дуугаар мэдүүлнэ.

Д. КОЛМАКОВ.

В. Терешковагай нэрэмжэтэ үйлсэ шэмэгдэн гоёогдоно.
А. МАНТАЕВАЙ фото.

ҺААЛИШАН—СТУДЕНТ

Ажахын эрхим бэрхэ һаалишан Л. Н. Седых үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн һүриһөө 5398 килограмм һү һаажа, республикэ соогоо суурхаа бэлэй. Мүнөө жэлэй 1 кварталда үнеэн бүриһөө 1212 килограмма һү һааба. Һаяхан Любовь Николаевна Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын тэхникумэй зоотехническэ отделенидэ заочноор оробо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Любовь Николаевна ажалдаа амжалта туйлаһанайнгаа түлөө Ленинэй орденоор шагнагдаһан юм. СССР оронойн мүндэлһөөр 50 жэлэй ойдо һаалишан Седых бүри ехэ амжалта туйлаха аабза гээд найдагдана.

А. ХАЛТУЕВ,
«Байкал» учхозой партбюрогой секретарь.

САЯАНАЙ БООРИДО

Түнхэнэй аймагай бүхы һургуулинуудта пионернүүдэй алдарта һайндэртэ бэлэдхэл хэгдэжэ эхилһээр үнинэй.

Гэбэшье ВЛКСМ-эй райком һургуулиин эдэбхитэдтэ туһаламжа үзүүлхэ зорилготойгоор хоёр үдэрэй семинар һаяхан үнгэргэбэ. Тэрэ семинарта ахалагша вожатанар, найман жэлэй һургуулинуудай завучууд, классһаа гадуур хүдэлмэриин эмхидхэлшэд уригдаа. Тэдэнэр аймагай пионернүүдэй байшанда хоёр үдэр соо хүдэлхэ зуураа, хэдэн элидхэл шагнаһан, өөһэд өөһэдынгөө дүршэл шадабари андалдаһан байна.

Апрелиин хуушаар, майн шэнээр бүхы һургуулинуудта «Зарница» гэжэ наадан сэрэгэй гуримаар үнгэрхэ.

Тиихэдэ «Минии эсэгэ орон — СССР» гэһэн хоёр альбом комсомолой райкомһоо «аяншалгада» гараба. Һургуулинуудта юун хэгдэжэб, ямар һонин болоноб гэжэ хуудаһануудта бэшэгдээд райкомдо бусажа ерэхэ. Нэгэниинь райкомой хадагаламжада үлэжэ, нүгөөдэнь ВЛКСМ-эй обкомдо үгтэхэ.

Е. ПАРХАЕВА,
ВЛКСМ-эй райкомой хүдэлмэришэн.

Зонын наадан эхилхэнь

Буряадай багшанарай институдай бүлэг боксернууд профсоюзуудай суглуулагдамал командануудай зонын мүрысөөндэ хабаадалсахань. Энэ мүрысөөн түрүүшынхеэ шэнэ гуримаар үнгэргэгдэхэ. Тобшолбол, манай республикын команда Шэтын областиин суглуулагдамал командатай майн 6-да Шэтэдэ, удаань майн 20-до тэдэнтээ нютаг дээрээ дахин уулзаха гуримтай байна.

Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зонын хизаар, область, республикануудай командануудай дунда үнгэрһэн бүхы уулзалгануудай дүнгэй ёһоор мүрысөөндэ илагшад тодорхо юм.

Тус мүрысөөндэ 24 наһанһаа дээшэ бэшэ наһатай спортсменүүд (дүримэй ёһоор) хабаадаха эрхэтэй.

Л. КОВАРСКИЙ.

Үнгэрһэн жэлһээ эхилээд мүнөө болотор нилээд олон арадай дуу, хатарай ансамбльнуудай, эстрадна бүлэгүүдэй коллективүүдтэй манай республикын ажалшад танилсаһан байна. Жэшээлхэдэ, Хальмагай АССР-эй дуу, хатарай «Тюльпан» гэжэ ансамблиин коллективые нииспэл Улаан-Үдэ болон республикымнай хүдөө нютагуудта ажаһуугшад халуунаар угтажа, хужарлан хараһан байна. Тиихэдэ башкир арадай инструментнүүдэй оркестр, дуу, хатарайнь гүрэнэй ансамбль, Мордвагай, Чувашай, Удмуртын АССР-нүүдэй гүрэнэй дүү, хатарай ансамбльнууд, А. Полетаевай хүтэлбэрилдэг ород арадай инструментүүдэй оркестр болон бусад олон коллективэй манда айлшаар ерэһэниинь һайшаалтай байна.

Аха дүү Мариин АССР-эй дуу, хатарай «Мари Эл» ансамбль һая ерэжэ, нютагаймнай зоной сэдьхэл нилээд хүдэлгөө һэн.

Гэхэтэй хамта, орон дотороо, мүн хилын саанашье суурхаһан С. Прокопьевой нэрэмжэтэ струнна квартедэй дүрбэн хүнһөө бүридэһэн коллектив уран шадамар, абьяастай бэрхэ наадаараа хүгжэмдэ дуратайшуулай сэдьхэл ехэтэ ханаагаа бэлэй.

Тиихэдэ түрэл республикымнай гүрэнэй филармониин дуу, хатарай, бүхэсоюзна конкурсын хоёр дахин лауреат болоһон «Байкал» ансамбль болон бусад эстрадна бүлэгүүд амжалтатай ажаллажа байна. Буряадайнгаа бүхы аймагуудай ажалшадые хангаха зуураа, тэдэнэр Шэтын областиин Агын, Эрхүүгэй областиин Усть-Ордын буряадай национальна округуудта хэдэн концертнүүдые табяа.

АНЖАН ШАГНАА, ХУЖАРЛАН ХАРААБДИ

Буряадай АССР-эй габьяата артист Арсен Галсанэ, РСФСР-эй габьяата артист Баир Егоров, В. Савельев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бүлэгүүд Хуһаан, Баргажанаар, Захааминаар, Шэтээр мүнөө үень халуунаар угтагдажа ябана.

Артистнарaймнай ябаһан газарта баяр баясхалангай телеграммануд, үшөө ехэ амжалта хүсэһэн гүн сэдьхэлэй үгэнүүд, амаршалганууд филармониин дирекци болон республикын газетэнүүдтэ ерэжэ байдаг. Дуушад Чимита Шанюшкина, Владимир Шагжиев, хатаршад Баир Егоров, Капитон Халбаев, Светлана Халбаева болон бусад иланхай дулааханаар угтагдадаг, нэрмэ альга ташалгаар үдэшэгдэдэгынь мэдээжэ.

Эхэ оронойнгоо, түрэл республикынгаа ойн баярые угтуулан, олон аха дүү арадуудай искусстватай һонирхон танилсаха зуураа, манай филармониин коллектив урдаа ехэ зорилго табинхай. Ажалай баатар хани барисаанай һайндэртэ зорюулһан шэнэ программа мүнөө бэлдэгдэжэ байна.

Б. ЦЫРЕНДАШИЕВ,
Буряадай гүрэнэй филармониин уран һайханай хүтэлбэрилэгшэ.

НЬЮ-ЙОРК

АМЕРИКЫН МИНИСТР СССР-тэ ОШОЖО ЕРЭҺЭН ТУХАЙГАА ХӨӨРЭНЭ

ТАСС

Һаяхан Советскэ Союзда ошожо ерэһэн США-гай хүдөө ажахын министр Э. Батц пресс-конференци хэхэдээ, США ба СССР-эй хоорондо худалдаа наймаае үргэдхэлгэ хоёр талада ашатай туһатай байха гэжэ тэмдэглэбэ. Манай хэлсээнүүд һаял эхилжэ байна, олон асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэй гэжэ Э. Батц нэмэбэ. Хэзээ нэгэтэ худалдаа наймаа үргэнөөр хэдэг болохо байһандаа этигэн найданаб гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй уулзалга СССР-тэ аяншалгымнай гол шата болоһон байна гэжэ Э. Батц хэлээ. Министр энээниие түүхэтэ уулзалга гэжэ тэмдэглэбэ.

ХАНОЙ

МИД-эй ТҮЛӨӨЛЭГШЫН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Апрелиин 28—29-дэ США-гай авиаци, сэрэгэй корабльнууд Винь хотые, Виньлинь зоные, Хатинь, Нгеан, Тханьхса, Намха провинцинуудые бомбодоо, буудаа гэжэ ДРВ-гэй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшын хэһэн мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хойто Вьетнамай газар нютагуудые бомбодолгоёо, буудалгаяа болюулха уялгануудаа Холбоото Штадуудай һэнгэргүйгөөр эбдэһэн ушарые иимэ харата ябуулганууд гэршэлнэ гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

РАВАЛПИНДИ.

ХЭЛСЭЭНҮҮД ДҮҮРЭБЭ

ТАСС

Пакистанай президент З. А. Бхутто, Индиин премьер-министр Индира Ганди гэгшэдэй тусхай түлөөлэгшэдэй хэлсээнүүд болошо дүүрэбэ. Хоёр оронойн правительствануудые толгойлогшонорой уулзалга хэхэ үндэһэ һуури бэлдэхэ зорилготойгоор хэлсээнүүд үнгэргэгдэһэн байгаа. Дээдэ тушаалтадай уулзаха һара үдэр хэлсээнүүдэй үедэ тодорхойлогдобо.

ДАККА.

ХАНИНАРАЙ ТУҺАЛАМЖА

ТАСС

СССР-эй правительствын ба Бангладешэй Арадай Республикын хоорондо байгша оной мартын 2-то хэгдэһэн хэлсээнэй үндэһөөр, совет «МИ-8» түхэлэй дүрбэн вертолет Бангладешэй правительствада эльгээгдэбэ. Совет пилодуудаар хүтэлэн жолоодогдоһон вертолёдууд нэгэ жэлэй турша соо Бангладештэ хүдэлжэ, залуу республикада бусаалтагүй туһаламжа үзүүлхэ байна.

УЛААН-БААТАР

ЭРДЭМ УХАА—ОЛОНДО

ТАСС

Научна эрдэм ухаа үргэн олониитын дунда дэлгэрүүлэн тарааха Монголой бүлгэм «Эрдэм ухаа олондо түхөөхэ!» гэһэн уряа доро арба гаран жэлэй туршада хүдэлжэ байнхай. Он жэлэй үнгэрхэ тудам тус эмхиин зэргэнүүд улам үргэнэ. Мүнөө энэ бүлгэмдэ 15 мянган хүн тоологдоно. Бүлгэм 500 гаран эхин эмхинүүдтэй. Тэрэ Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай научна эрдэм ухаа үргэн олониитын дунда дэлгэрүүлэн тарааха бүлгэмүүдтэй харилсан ажалладаг юм.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ПРАГА. (ТАСС). Профсоюзуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин үүсхэлээр зарлагдаһан эхэнэр ажалшадай асуудалаар Бүхэдэлхэйн профсоюзай гурбадахи конференци эндэ боложо дүүрэбэ. Ажаһуудалда, ажал хүдэлмэри дээрэ эхэнэрнүүдэй шэнэ эрхэнүүд тухай асуудал хэлсэгдээ.

Эхэнэр ажалшадай эрхэнүүдэй түлөө тэмсэлээ улам шангадхахыень конференци профсоюзуудые, бүхы ажалшадые уряалһан байна.

САНТЬЯГО. (ТАСС). Худалдаа наймаанай ба хүгжэлтын талаар ООН-ой конференциин эндэ боложо байһан гурбадахи сесситэй дашарамдуулан, эмхидхэгдэһэн пресс-конференци дээрэ Чилиин президент Сальвадор Альенде үгэ хэлээ. Сальвадор Альенде Чилиин түрүү үзэлтэй хүнүүдэй хүдэлөөнэй түүхэ тухай хөөрэхэ зуураа, социально-экономическа үндэһэн хубилалтануудые хэхэ программа бэелүүлгэдэ арадай нэгэдэлэй правительствын амжаһан туйлалтануудта дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна.

БАРУУН БЕРЛИН

В. БРАНДТЫН, В. ШЕЕЛИИН ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

ТАСС

ФРГ-гэй Федеральна канцлер В. Брандт, ФРГ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр В. Шеель гэгшэдтэй хэгдэһэн пресс-конференци эндэ болобо. Апрелиин 28-да ХДС/ХСС партинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар партиин хүтэлбэрилэгшэдэй хөөрэлдөөнэй үедэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байгаа гээд канцлер, шэнэ һунгалтануудые үнгэргэхэ арга боломжо тухай корреспондентнүүдэй асуудалда харюусахадаа мэдүүлбэ. Бундестагта тохёолдоһон хүндэ хүшэр байдалые дабажа гараха шухала зүйл үгы байһаар гэжэ Брандт хэлээ. Хэрбээ бундестагтахи бүхы бүлэглэлнүүдэй хоорондо энэ талаар үгээ эртээнһээ ойлголсоод байгаа һаань, шэнэ һунгалтануудые үнгэргэжэ болохо юм. Правительствада ороогүй партинуудай түрүү түлөөлэгшэдтэй хэһэн хөөрэлдөөнэй үедэ гол түлэб гадаадын политическэ асуудалнууд анхаралда абтаһан байгаа.

ХДС/ХСС-эй хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдөөн энэ неделиин эхиндэ үргэлжэлүүлэгдэхэ юм.

НЬЮ-ЙОРК

ШЭНЭ „ФАНТОМУУД" ЭЛЬГЭЭГДЭНЭ

ТАСС

Зүүн-Урда Азидахи агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдые Холбоото Штадууд улам үргэдхэжэ байна.

АП агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, «Фантом» түхэлэй истребитель-бомбардировщигуудай тактическа 58-дахи эскадрили Флорида штадтахи Эглин гэжэ агаарай-сэрэгэй баазада байһанаа Таиланддахи американ баазануудай нэгэндэ эльгээгдэжэ, тэндэһээ ДРВ-гэй газар нютагуудта добтолго хэхэ. «Фантом» түхэлэй 24 истребитель-бомбардировщик эскадрилиин бүридэлдэ ороно.

Флоридадахи Хомстед гэжэ агаарай-сэрэгэй баазада байрладаг «Фантомуудһаа» бүридэһэн тактическа 308-дахи эскадрили «Зүүн-Урда Ази руу хаягдаба».

НЬЮ-ЙОРК

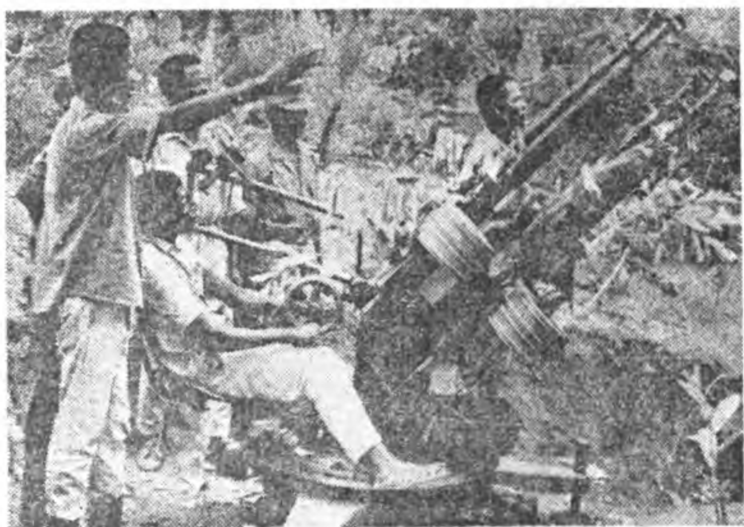
Анджелын хөөрөөн

ТАСС

«Сүүдлэлгын дүүрэһэнэй һүүлээр ямар ажал хэхээ мэдэнэгүйб. Гэбэшье бүхы ажабайдални негр арадые эрхэ сүлөөтэй болгохын түлөө тэмсэлдэ бүримүһэн зорюулагданхай гэжэ батаар этигэнэб», — гэжэ американ коммунистка Анджела Дэвис «Эн-Би-Си» гэжэ радио-телевизионно ехэ компанида үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Правительствын ябуулжа байһан политикые буруушаажа байһан бүхы хүнүүдые мүрдэлгэ хэжэ сүүдлэнгүй түрмэ түлшэдэ хаадаг США-гай сүүдые Анджела Дэвис эрид шангаар шүүмжэлээ. Ямаршье гэм зэмэгүй хүнүүд баригдажа, түрмэдэ хаагдан зобохо тулихадаа һаатахагүй байна гэжэ өөр дээрэһээ һайн мэдэхэ болооб, —гэжэ А. Дэвис хэлэбэ. Лос-Анжелеста негрнүүдэй һуудаг кварталда ажаһуухадамни, полициинхид негр лэ хадамни намайе ходо зогсоожо, элдэб асуудалнуудые һурадаг һэн. Үйлсэ гудамжануудаар ябаха, сагаан шарайтай хүнүүдтэл адли эрхэ сүлөөтэйгөөр ажаллаха, ажаһууха эрхэтэй байһандам, США-да зарим хүнүүд дураа гутадаг байна».

«16 һарын турша соо түрмэдэ һууxадаа, — гэжэ А. Дэвис хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ, — политическэ бодолоороо түрмэдэ хаагдагшадта засагаархидай ямар хэрзэгы шэрүүнээр хандадаг байһыень хоёр нюдөөрөө хараа һэм. Зүгөөр тэмсэлдээ гансаарданги бэшэ байһанаа һайн ойлгодог хүнүүдэй хүсэл зоригые ямаршье хашалта харшалалта хухалжа шадахагүй.

Гвинейн (Бисау) патриодууд Португалиин колонизаторнуудай сэрэгүүдтэ шанга харюу сохилто хэжэ, илалтануудые удаа дараалан туйлана.

Мүнөө үедэ сүлөөрэлгын хүдэлөөн улам хурсадажа байна. Португалиин сэрэгүүд бэхилэлтэнүүдые хэһэн газарнуудташье, хото городуудташье аюулда орожо байһанаа мэдэрнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: патриотическа армиин зенитнэ расчет.

ТАСС-ай фотохронико.

Москвагай Вл. Маяковскиин нэрэмжэтэ академическэ театр Э. Брагинскиин, Э. Рязановай «Сослуживцы» гэһэн шог зүжэг табиба. Нэгэ зургаанда хүдэлдэг хүнүүдэй ажабайдал, ажал хүдэлмэри энэ зүжэг соо шогтой зугаатайгаар харуулагдана.

Режиссер—Б. С. Кондратьев, уран зурааша—Н. Н. Эпов, РСФСР-эй габьяата артист И. М. Меерович хүгжэмыень зохёогоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэгһөө сценэ. Шура—РСФСР-эй габьяата артистка А. Я. Москалева, Рыжова Ольга Петровна—артистка Э. С. Сидорова (баруун гарһаа).

ТАСС-ай фотохронико.

ЭНХИР ЭКРАН

УЛААН-ҮДЫН СТУДИ

12.30—«Белый флюгер»—уран һайханай фильм.

«ОРБИТЫН» ПРОГРАММА

14.00—Дамжуулгын программа. 14.05—Һүүлэй һонин. 14.15—«Приключения пса Цивиля»—уран һайханай телевизионно фильм (4-дэхи, 5-дахи сери). 15.15—Үнгэтэ телевидени. «Клуб кинопутешествий». 16.15—«На огонек».

УЛААН-ҮДЫН СТУДИ

17.35—«10 минута СССР сооғуур». «Хабаровск—Амар мүрэн дээрэхи хото».

«ОРБИТЫН» ПРОГРАММА

17.45—Хилын саанаһаа ерэһэн айлшад—Москвада. 18.00—Хоккейгээр СССР-эй кубок эзэлхын түлөө түгэсхэлэй мүрысөөн. 20.55 — Үнгэтэ телевидени. «Бумбараш»—уран һайханай телевизионно фильм (2-дохи сери). 22.00—Футболоор СССР-эй чемпионат. «Торпедо» (М)—«Спартак» (М).

УЛААН-ҮДЫН СТУДИ

22.45—Хүгжэмтэ забһарлага.

«ОРБИТЫН» ПРОГРАММА

24.40 — «Время» — информационно программа.

(Газетымнай удаадахи номер майн 5-да гараха).

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Буряадай АССР-эй Журналистнуудай Холбоон, «Буряад үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдэй редакцинуудай коллективүүд СССР-эй Журналистнуудай Холбооной гэшүүн, үнинэй штатна бэшэ фотокорреспондент Леонид Яковлевич Хайдуровай хайрата хани нүхэр.

Антонина Дмитриевна ВИНТОВКИНАГАЙ

наһа бараһан ушарһаа гэр бүлынхидтэнь гүнзэгы шаналал мэдүүлнэ.

ХАНИ БАРИСААНАЙ ЭКСПЕДИЦИ

Үһанда шэнгээгдэһэн корабльнуудые гаргаха, портдо табигдаһан минэнүүдые зайлуулан абаха совет экспедициин түрүүшын судные угталгада Читтагонг эртэ үглөөнһөө бэлэн. Портын түлөөлэгшэд, dокернууд. «Бангладеш — СССР» гэжэ соёлой ба хани барисаанай бүлгэмэй гэшүүд совет судные угтахаяа причал дээрэ сугларанхай. «Бангладешэй, Советскэ Союзай арадуудай хани барисаан бэхижэг лэ!» гэжэ ород, бенгали хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн лозунгнууд хаа хаанагүй харагдана.

Баруун Пакистанай арми юһэ һарын туршада орон дотор ээрэхэжэ байгаа. Портнуудтахи сэрэгэй ба граждан суднанууд үһанда шэнгээгдээ, хүүргэнүүд тэһэлэгдээ.

Мүнөө Бангладештэ амгалан тайбан байдал оршонхой. Залуу республикын правительствын оронойнгоо экономико һэргээжэ эхилхэдэнь, Советскэ Союз тэдээндэ түрүүлэн туһа хүргэжэ захалһан байха юм. Гадаадын худалдаа наймаае үргэдхэхын тула Читтагонг, Чална портнуудай хүдэлмэриие һайжаруулха шухала һэн. Даккын гуйлтые харaада абажа, минэнүүдһээ, үһанда шэнгээгдэһэн ба гэмтээгдэһэн суднануудһаа портнуудые сэбэрлэлгэдэ бусаалтагүй экономическа туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээн Бангладеш СССР хоёрой хоорондо баталагданхай.

— Читтагонг портдо орохо һаба, һалаануудта табигдаһан минэнүүдые зайлуулан абаха гээшэ манай түрүүшын зорилго болоно, — гэжэ экспедициие толгойлогшо С. П. Зуенко. Совет түрүүшын кораблиин ерэлгэдэ зорюулагдажа, Читтагонгдо эмхидхэгдэһэн пресс-конференци дээрэ мэдүүлбэ.

Тусхай водолазна суднанууд. далайн буксирнууд тральщигууд экспедициин бүридэлдэ ороно гэжэ С. П. Зуенко саашадаа тэмдэглэбэ. Эдэ бүхы ажал хүдэлмэринүүдтэ гараха гаргашануудые Совет правительство даажа абаха юм. Нютагай өөрсэ эрхэ байдал — гол мүрэнүүдэй харьялаа түргэн урасхал, үһанай булангиртай байлга, өөрын элһэ хайр, үһанай ехэ температура — совет водолазуудһаа, экипажай бүхы гэшүүдһээ үндэр мэргэжэл шадабари, дүй дүршэл эринэ. Совет мэрагууд бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэжэ захалба...

В. ЕГОРОВ,
АПН-эй корр.

Дакка.

Н-02383. Заказ № 1250.